

Motion till riksdagen 2013/14:U265

av Jimmie Åkesson m.fl. (SD)

Sverigedemokraternas politik för internationellt bistånd

Innehållsförteckning

Ett bistånd för fattiga, mot fattigdom	3
Sverigedemokraternas tematiska prioriteringar i biståndet	4
Humanitärt bistånd	4
Vatten och sanitet.....	5
Jordbruksutveckling, skogsbruk och hållbar miljö.....	6
Utbildning	7
Hälsa	7
Demokrati och mänskliga rättigheter	8
Ekonomisk utveckling.....	8
Konflikt, fred och säkerhet.....	9
Forskning	9
Andra prioriteringar i biståndet	9
Ökad hjälp till världens flyktingar	9
Prioritering av länder.....	10
Budgetstöd	10
Svenska organisationer i det civila samhället.....	11
Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd.....	11
Avräkningar för ministerlön.....	11
Källförteckning	12

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka satsningarna på humanitärt bistånd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kraftigt öka biståndet till insatser för rent vatten och grundläggande sanitet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för en kraftansträngning internationellt för att uppnå målsättningen i millenniemål 7 om att halvera andelen som inte har tillgång till säker sanitet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att tillgången till rent vatten och säker sanitet för alla människor ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att det i den nya utvecklingsagendan efter 2015 finns en medvetenhet om sambandet mellan tillgången till rent vatten och säker sanitet och andra utvecklingsmål och områden, bl.a. hälsa, jämställdhet och utbildning.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kraftigt öka biståndet till insatser för jordbruksutveckling och hållbart skogsbruk.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att jordbruksutveckling och säker tillgång till livsmedel ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka biståndet till utbildningsinsatser och i högre grad rikta dessa insatser till de minst utvecklade länderna.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bistånd riktat till demokrati och mänskliga rättigheter.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka biståndet riktat till ekonomisk utveckling.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka biståndet till organisationen UNHCR så att den kan hjälpa fler flyktingar i krisers närområde.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte göra avräkningar i biståndet för flyktingmottagning i Sverige.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i biståndet prioritera de minst utvecklade länderna och avsluta biståndet till medelinkomstländer.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avsluta reformsamarbetet i Östeuropa.

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avveckla biståndsformen budgetstöd i dess nuvarande form i det svenska bilaterala biståndet.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i högre grad kanalisera bistånd genom svenska organisationer i det civila samhället.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att snarast förbättra insynen i verksamheten och tillgången till utvärderingar av nya Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte göra avräkningar i biståndet för biståndsministrarnas och dess statssekreterares löner.

Ett bistånd för fattiga, mot fattigdom

Sverigedemokraterna tror på ett ansvarsfullt bistånd där varje satsad krona ska göra så mycket nytta som möjligt. Sverigedemokraterna nöjer sig inte med en kvantitativ målsättning utan fäster större fokus vid kvalitén och ett bistånd som är inriktat på effektivitet och resultat. Bistånd ska vara till för en positiv utveckling i mottagarlandet och inte för att givarländer ska ha kvantitativa målsättningar. Det långsiktiga målet med bistånd måste vara att länder utvecklas till den grad att de inte längre behöver något bistånd. Genom en grundlig översyn av ineffektivt bistånd, en större koncentration av biståndet till de minst utvecklade länderna och genom färre inriktningar kan vi gradvis effektivisera utvecklingsbiståndet och år 2015 ha en biståndsram på 0,7 % av BNI, vilket är i linje med FN:s rekommendationer.

Sverigedemokraterna vill stärka det humanitära biståndet, öka stödet till världens flyktingar samt verka för ett långsiktigt utvecklingsbistånd som utgår ifrån fattiga människors vardag, behov och levnadsvillkor. För att det svenska biståndet ska kunna göra mer nytta för pengarna vill vi också fokusera på färre inriktningar än vad som idag är gällande. Världsbanken har i en stor studie (*Voices of the poor*) konsulterat runt 60 000 människor och gjort 23 specifika landsstudier. I dessa studier fick människor i fattigdom såväl i stad som på landsbygd beskriva hur de ser på sin livssituation och ange vilka problem de har samt prioritera dem. Flertalet fattiga människor lever på landsbygden och majoriteten av dem gav högsta prioritet åt problem som har med säker tillgång till livsmedel samt inkomster att göra. I två studier framkom att otillräcklig tillgång till eller dåligt dricksvatten var det främst problemet (Birgegård 2011). Med de fattigas behov som utgångspunkt ter det sig därför naturligt att vi i högre grad än idag vill prioritera satsningar på jordbruksutveckling, hållbart skogsbruk, rent vatten och grundläggande sanitet. Detta kan rädda liv, samt motverka ohälsa, hunger, extrem fattigdom och svältkatastrofer. För att främja en ekonomisk utveckling som kan ge möjlighet till ökade inkomster vill vi även prioritera satsningar på utbildning samt stimulera före-

Fel! Okänt namn på

tagande, där det är särskilt viktigt att verka för flickors och kvinnors rätt till utbildning. Utöver säker tillgång till livsmedel uttryckte kvinnorna i Världsbankens studie (*Voices of the poor*) även att problem som har med ohälsa att göra, dåliga utbildningsmöjligheter för barnen samt brist på mödravård och möjlighet till familjeplanering var prioriterade. Därför anser vi att satsningar även på hälsovård, familjeplanering och barns rätt till skolgång borde vara prioriterade områden. Även om vi utgår från dessa prioriteringar, är det naturligtvis viktigt att det finns en flexibilitet och att biståndet kan ta sig olika former beroende av behoven hos folket och situationen i det aktuella samarbetslandet. Vi vill även ge fortsatt stöd till det breda och viktiga arbete som FN och Världsbanken utför.

Sverigedemokraternas tematiska prioriteringar i biståndet

Vi vill nedan redovisa vår målsättning med fördelningen av resurser per huvudsektor i det svenska utvecklingssamarbetet som går genom Sida. I vårt budgetförslag för 2014 avsätter vi ca 13 miljarder kronor för biståndsverksamhet genom Sida.

Vi vill se följande fördelning av dessa resurser (miljoner kronor).

13 802 biståndsverksamhet genom Sida

3 100 till humanitära insatser
2 300 vatten och sanitet
2 100 jordbruksutveckling, skogsbruk, miljö
1 400 utbildningsinsatser
1 300 hälsa
1 400 demokrati och mänskliga rättigheter
1 302 företagande och handel
900 Konflikt fred och säkerhet

Humanitärt bistånd

Konflikter, naturkatastrofer och andra humanitära kriser är något som kan skapa en stor förödelse för ett land för en lång tid. Det är för oss en självklarhet att Sverige efter bästa förmåga ska bidra vid dylika katastrofer. De humanitära behoven är något som ökat de senaste åren bland annat beroende på ett ökat antal naturkatastrofer och mycket konflikter. Sverigedemokraterna anser därför att anslagen till humanitära insatser bör öka och vår ambition är att runt 3,1 miljarder av det totala biståndet genom Sida ska gå till humanitära insatser. Humanitära insatser ska vara opartiska och handla om att lindra nöd och rädda liv för de drabbade människorna. Vi vill främja en god samordning vid humanitära insatser och vi ser det därför som viktigt att insatserna samordnas av stora väletablerade organisationer och myndigheter, såsom FN:s kontor för

humanitär samordning (Ocha). Sverigedemokraterna ser även positivt på insatser som handlar om att förebygga, så att konsekvenserna av en katastrof ska bli mindre omfattande, och verkar för en snabb återuppbyggnad efter katastrofen.

Vatten och sanitet

Tillgången till rent vatten och grundläggande sanitet är en avgörande faktor för hälsa och utveckling i utvecklingsländer. Bristen på tillgång till vatten och grundläggande sanitet är något som drabbar kvinnor och barn extra hårt och hindrar deras möjligheter till utveckling. Kvinnor och flickor i bland annat östra Afrika spenderar en stor del av dagen att vandra långa sträckor för att hämta vatten som i de flesta fall är förorenat. Att vandra långa sträckor ökar också risken för kvinnor att bli utsatta för våld, övergrepp och risken för skador av att bära tunga vattenbehållare är också stor. Istället för att spendera en stor del av dagen till att hämta vatten, skulle barnen kunna gå till skolan och kvinnor ägna sig åt utbildning eller verksamhet som kan generera inkomst för familjen. Enligt uppgifter från organisationen WaterAid saknar två och en halv miljard människor en toalett att gå till vid behov. Den del i millenniemål 7 som handlar om att halvera antalet som inte har tillgång till säker sanitet ligger långt efter. Bristen på säker sanitet bidrar till förorenat vatten som är ett allvarligt miljö- och hälsoproblem. Varje dag dör ca 4 000 barn i diarré som orsakas av smutsigt vatten och bristande sanitet. Upprepade diarréer är den näst vanligaste dödsorsaken bland små barn i fattiga länder. Förorenat vatten och brist på tillgång till sanitet utgör också en hälsorisk för gravida och vid förlossning. Rent vatten och grundläggande sanitet kan därmed förebygga mödradödligheten. För kvinnor innebär det en ökad risk att bli utsatt för våld och övergrepp om de måste göra sina behov ute i det fria eller gå långa sträckor i slumområden på kvällen och natten. Bristen på tillgång till toalett kan hindra tonårsflickor att gå till skolan under tiden som de har sin menstruation då de saknar möjligheter att privat kunna sköta sin hygien. Sammanfattningsvis är tillgång till rent vatten, säker sanitet och hygien grundläggande mänskliga rättigheter som kan vara avgörande för människors överlevnad, hälsa, jämställdhet, utbildning, välfärd och ekonomiska produktivitet (WaterAid, 2012). Detta är något som vi anser tydligare bör lyftas fram i den nya utvecklingsagendan efter 2015. Det är anmärkningsvärt att regeringen 2011 endast satsade ca 400 miljoner av den totala biståndsverksamheten genom Sida. Detta utgör endast 2,48 % av det bilaterala biståndet (Riksdagens utredningstjänst dnr 2012:1122). Av dessa 400 miljoner var det endast ca 90 miljoner som satsades på konkreta insatser för vatten och grundläggande sanitet, övriga satsningar som räknades in var bland annat politisk påverkan, utbildning och avfallshantering. Regeringen utlovade i förra årets budget att öka biståndet till vatten och sanitet. Enligt uppgifter på OpenAid hade det dock endast ökat till runt 600 miljoner. Sverigedemokraterna anser inte detta vara tillräckligt utan vill kraftigt öka anslagen till satsningar på vatten och säker sanitet. Av det bilaterala biståndet genom Sida vill vi satsa 2,3 miljarder på

Fel! Okänt namn på

detta ändamål, vilket skulle utgöra ca 16 % av det bilaterala biståndet genom Sida. Vi menar även att regeringen kraftigt borde öka denna del av biståndet. Dessutom menar vi att regeringen bör verka för att det ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015 att alla ska ha tillgång till rent vatten och säker sanitet. Regeringen bör även verka för att det görs kraftanstyrningar fram till 2015 för att uppnå målet om att halvera andelen som nu inte har tillgång till säker sanitet då man ligger långt efter med denna målsättning.

Jordbruksutveckling, skogsbruk och hållbar miljö

En stor majoritet av de fattigaste människorna lever på landsbygden och är beroende av jordbruket för sin överlevnad. Världsbankens studie *Voices of the poor* visade att tillgång till livsmedel var ett av de områden som fattiga människor prioriterade högst. En annan rapport från Världsbanken framhåller att satsningar på jordbruksutveckling är ett av de mest grundläggande och viktiga verktygen i att kunna bekämpa fattigdom och gynna utvecklingen i utvecklingsländer (World Development Report, 2008). Jordbruket är både en källa till familjens livsmedel samt en möjlighet att generera inkomster. På landsbygden i utvecklingsländer är det ofta kvinnorna som axlar ett tungt ansvar för jordbruket och de dagliga livsmedlen. En ökad tillgång till livsmedel och jordbruksprodukter kan lyfta kvinnor från att inte bara försörja familjen utan också kunna generera inkomster till familjen genom att kunna sälja varor. Att ge fattiga människor förutsättningar att säkra tillgången till livsmedel och förbättra sin ekonomiska ställning kan också vara avgörande för att de ska kunna förbättra sin ställning och göra sin röst hörd och få inflytande i sin närmiljö. Att satsa på jordbruksutveckling är också viktigt för att kunna klara av plötsliga väderomsvängningar. Om det ska finnas en möjlighet att till 2015 åtminstone halvera jordens hunger samt kunna förebygga svältkatastrofer är satsningar på jordbruksutveckling avgörande. Av vikt är också att utveckla ett jordbruk som är hållbart för vår miljö.

Ett viktigt område är också ett hållbart nyttjande av framför allt tropiska skogar. Trots all uppmärksamhet ökar avskogningen i tropikerna. Totalt försvinner årligen ca 170 000 km² tropiskskog om året, vilket motsvarar drygt 1/3 av Sveriges yta eller ca en procent av kvarvarande areal. Tropiskskogens naturresurser är viktiga i många avseenden. Den tropiska skogen rymmer mellan 50 och 70 procent av alla jordens växt- och djurarter. Det är även en ekonomisk resurs i form av timmer, och har en funktion som genbank för livsmedel, mediciner, råvaror för industrin mm. Enligt FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) är mer än 25 % av världens befolkning beroende av skogsresurser för sitt levebröd. Majoriteten av dessa lever i utvecklingsländer. Tropiskskogen har även en viktig klimatfunktion. När omfattande skogsarealer huggs ned förändras det lokala och regionala klimatet, bl.a. i form av minskad nederbörd. Avskogningen medför också omfattande utsläpp av koldioxid och ändrat globalt klimat. Om tropiskskogarna ses som en fri resurs och avskogas i stora mått görs endast kortsiktiga vinster. Därför är det viktigt att verka för att

vissa delar ska kunna skyddas helt medan andra ska kunna nyttjas på ett sätt som är ekonomiskt, ekologiskt och miljömässigt hållbart på längre sikt (Världsnaturfonden). Trots vikten av satsningar på jordbruk och skogsbruk valde regeringen att 2012 satsa endast runt 850 miljoner på detta enligt Sidas årsredovisning för 2012. Vi vill öka anslagen till jordbruksutveckling och hållbart skogsbruk och vill för 2014 satsa ca 2,1 miljarder, där jordbruksutveckling ska vara prioriterat.

Utbildning

Barnkonventionen slår fast att alla barn har rätt till utbildning. Ändå saknar runt 67 miljoner barn möjlighet att gå till skolan, och majoriteten av dessa är flickor. Att lära sig läsa och skriva är förutsättningar för ett självständigt liv med god hälsa, inkomst och möjlighet att påverka. Utbildning kan bana vägen för att ta sig ur fattigdom och utsatthet. Att alla barn ska få gå i grundskolan är också ett av millenniemålen. Vi vill stödja biståndsinsatser som verkar för alla barns rätt till utbildning och med särskilt stöd till flickor. Högre utbildningar som kan ge arbete är en förutsättning för viktiga samhällsfunktioner som lärare, läkare och ingenjörer och är också grundläggande för ett lands utveckling. Regeringen gav 2011 ca 1 miljard till utbildningsinsatser. Dock gick inte alla dessa till de fattigaste länderna utan en del gick till utbildningsinsatser i bland annat europeiska länder och till Kina. Av denna miljard gick endast 100 miljoner till utbildningsinsatser kopplade till Sveriges samarbetsstrategier i Afrika (RUT dnr 2012:1124). År 2012 satsade regeringen endast runt 600 miljoner på utbildning och av dessa gick endast 45 miljoner till Afrika söder om Sahara och 162 miljoner till Afghanistan som är några av de minst utvecklade områdena/länderna (Sidas årsredovisning 2012). Vi vill öka denna del av biståndet och satsa 1,4 miljarder på utbildning samt fokusera insatserna på de minst utvecklade länderna.

Hälsa

Spridningen av hiv/aids är ett angeläget problem som bör bemötas med flera olika metoder. Information för att öka kunskapen om hiv/aids, användande av preventivmedel, ansvarsfulla sexuella relationer och att verka för ökade rättigheter för kvinnor att bestämma över sin sexualitet och säga nej till sex är alla viktiga komponenter i detta arbete. Flera av dessa komponenter är också viktiga för att förebygga oönskade graviditeter. Ett av millenniemålen är att minska barn- och mödradödligheten och att öka insatserna för att kvinnor ska kunna föda barn på ett säkert sätt samt öka tillgången till grundläggande sjukvård är därför av vikt. Med enkla medel som information om hur man förhindrar spridning av mygg och att använda myggnät går det också minska risken för malaria. Vi avser att satsa 1,3 miljarder på hälsofrämjande insatser.

Fel! Okänt namn

Demokrati och mänskliga rättigheter

Vi anser det viktigt att komma ihåg att även rätten till en skälig levnadsstandard, rätten till utbildning och rätten till hälsa är grundläggande mänskliga rättigheter och insatser för till exempel rent vatten, grundläggande sanitet, utbildning och hälsa är också insatser för att främja mänskliga rättigheter. I regeringens arbete med demokrati och mänskliga rättigheter finns ett tydligt fokus på medborgerliga och politiska rättigheter och stöd till statliga institutioner och myndigheter. Detta har i grunden ett gott syfte och men det är värt att understryka att denna inriktning utgör en mycket stor del av biståndet och i sammanhanget tvingas man ställa sig frågan i vilken grad ett alltför långtgående fokus på detta bidrar till fattiga människors prioriteringar och att uppfylla millenniemålen. Därför vill vi se ett ökat fokus på sociala och ekonomiska rättigheter. Att uppnå fungerande demokratiska samhällen där alla mänskliga fri- och rättigheter respekteras och människor kan uppnå ett välstånd inte bara vad gäller tillgång till livsmedel, ökade inkomster, hälsa och utbildning är däremot en viktig utgångspunkt och målsättning för utvecklingssamarbetet. En sådan förändring tar tid och behöver i första hand komma inifrån och drivas av inhemska krafter och individer som har en förståelse och kunskap om lokala förutsättningar. Studier visar även på att för fattiga marginaliserade människor är frågan om att göra sin röst hörd och utöva inflytande i första hand en fråga om deras ställning i den omedelbara närmiljön. Det avgörande sättet att förbättra deras ställning förefaller vara att utgå från fattiga människors prioriteringar och ge dem förutsättningar att förbättra sin ekonomiska ställning och säkra tillgången till livsmedel, vilket i högsta grad även gäller kvinnor (Birgegård 2011, Hydén 2010). Därför menar vi att våra prioriteringar i biståndet på fattiga människors grundläggande behov också främjar deras möjligheter att verka för andra rättigheter. Vi anser även att i arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter bör det svenska bilaterala biståndet i högre grad prioritera satsningar i det civila samhället för att stödja människor och organisationer att verka för demokrati och mänskliga rättigheter. Däremot menar vi att Världsbanken och FN spelar en viktig roll i uppbyggnaden av och påverkan på demokratiarbetet på statlig nivå. I arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter i andra länder är det dock viktigt att skilja mellan att verka för grundläggande mänskliga rättigheter och demokratiska principer och att gå in och detaljstyra länders politiska inriktningar, t.ex. genom att överföra svensk abortpolitik och genuspedagogik.

Ekonomisk utveckling

I det långsiktiga målet att länder ska bli oberoende av bistånd är det givet att insatser som bidrar till ökad sysselsättning och god ekonomisk utveckling är avgörande för en framgångsrik fattigdomsbekämpning och vi anser att regeringen bör stärka den delen av biståndet. Vi ser positivt på en ökad samverkan med näringslivet och privata aktörer för jobbskapande insatser. Det kan även handla om utbildning i företagande för att stimulera människor att starta före-

tag och att förstärka goda företagarinitiativ. Om utvecklingsländer ska ha en chans till ökad ekonomisk tillväxt är också handelslättnader av olika slag en viktig åtgärd. För att dessa insatser ska fungera behöver de kombineras med insatser som motverkar korruption och kapitalflykt. År 2011 lade regeringen ca 950 miljoner på marknadsutveckling och vi avser att satsa ca 1,3 miljarder på företagande och handel.

Konflikt, fred och säkerhet

Krig och konflikter orsakar fattigdom, död, lidande och förstörelse för drabbade länder. Ett förebyggande arbete för att minska risken för krig och konflikter, parat med ett arbete för fred och försoning, är därför också viktigt. Krig och konflikter försvårar också för ett gott utvecklingssamarbete och direkta humanitära insatser. En god samordning med säkerhetsfrämjande insatser är därför angeläget. Vi avsätter 900 miljoner för detta ändamål.

Forskning

Tillgång till forskningsbaserad kunskap för att hela tiden kunna utveckla och effektivisera biståndet anser vi vara viktigt. Vi anser dock att satsningar på forskning även görs genom det bistånd som kanaliseras via UD, som till exempel Nordiska Afrikainstitutet, Vetenskapsrådet, Världsbanken och FN:s organisationer. Därför menar vi att satsningar på biståndsverksamhet genom Sida i högre grad kan renodlas till insatser för fattigdomsbekämpning och humanitära insatser.

Andra prioriteringar i biståndet

Ökad hjälp till världens flyktingar

Krig och naturkatastrofer tenderar allt som oftast att skapa oerhörda migrationsströmmar. Ofta flyr människor inom det egna landet, eller till direkt närliggande länder. Sverigedemokraterna ser det som viktigt att bidra med insatser för att bistå dessa utsatta människor på flykt. FN:s flyktingorgan UNHCR, som ansvarar för mer än 43 miljoner människor varav mer än en tredjedel är verkligt nödställda flyktingar, erhåller endast ca 500–600 mkr per år från regeringen (Global Appeal 2011, UNHCR). Dessutom gör regeringen avräkningar i biståndet på ca 4 miljarder kronor för flyktingmottagning i Sverige. Med vetskapen att det för varje satsad krona går att hjälpa betydligt fler människor i krisområdenas närhet än vad som är möjligt i Sverige anser Sverigedemokraterna det vara en varken klok, rättvis eller human flykting- och biståndspolitik som i dagsläget bedrivs och vi anser att regeringen bör öka biståndet till FN:s flyktingorgan UNHCR. Vi betraktar det också som en princi-

Fel! Okänt namn på

piellt dålig utgångspunkt att betrakta kostnader för flyktingmottagande i Sverige som en del utav den gängse biståndsramen. Från och med 2016 räknar vi därför med att renodla biståndsramen och inte göra några avräkningar för flyktingkostnader i Sverige. År 2014 vill vi satsa en miljard mer än regeringen på UNHCR i ett särskilt anslag och under budgetperioden räknar vi med att kunna flerdubbla detta anslag.

Prioritering av länder

En målsättning med svenskt bistånd bör vara att förstärka länder som går i en positiv riktning och att det inte ska löna sig att missköta landets ekonomi eller dess välfärdssatsningar och bryta mot internationella konventioner gällande mänskliga rättigheter. Denna ambition är dock inte alltid förenlig med viljan att prioritera de minst utvecklade och fattigaste länderna då de också ofta brister i kapaciteten att hantera biståndsmedel. Det är därför viktigt med ett flexibelt bistånd anpassat efter den situation som råder i olika länder, där bistånd till länder med svaga institutioner i första hand bör gå genom det civila samhället. Det bör även finnas en flexibilitet i att kunna avbryta eller fasa ut bistånd, till exempel om det visar sig att det sker så allvarliga brott mot grundläggande mänskliga rättigheter att det är läge att visa ett tydligt avståndstagande eller om biståndet visar sig vara fungibelt, det vill säga kunna möjliggöra att resurser frigörs för skadliga och kontraproduktiva ändamål. Vi menar också att biståndsmedel kan användas mer effektivt om det finns en fokusering på färre länder. Vi väljer att avsluta biståndet till flera medelinkomstländer, som Kina, Indien och Sydafrika där det långsiktiga utvecklingsbiståndet redan är avslutat och övergått i aktörssamverkan. Vi ser även kritiskt på att Sverige bilateralt ska ge bistånd till länder i Europa för att de ska uppfylla kraven för att kunna gå med i EU. Vi anser inte detta vara fattigdomsbekämpning som ska vara biståndets primära uppgift. Sverigedemokraterna vill därför föreslå en utfasning av reformsamarbetet med Östeuropa och avsluta det år 2015.

Budgetstöd

Biståndsformen budgetstöd betalas ut direkt till mottagarlandets statskassa och det ställer stora krav på mottagarländernas kapacitet. Det har visat sig finnas stora brister i regeringens och Sidas sätt att styra och kontrollera dessa former av bistånd (Riksrevisionen 2009/10:RRS12). Om budgetstöd inte är tillräckligt kontrollerat menar vi att risken är överhängande att biståndspengar kan bidra till att resurser frigörs till ändamål som svenska biståndspengar inte var avsedda för, exempelvis vapen och militär. Vi kan visserligen se att det finns ett gott syfte med att få effektiva helhetslösningar i fattigdomsbekämpningen och att öka ägarskapet för mottagarlandet genom budgetstöd. Det ställer dock så stora krav på mottagarländernas kapacitet att det är svårt att samtidigt uppnå målet att fokusera på de minst utvecklade länderna. Att öka

mottagarländernas ägarskap får inte ske på bekostnad av att korrupta regimer missbrukar biståndsmedel, så att de inte kommer de mest behövande människorna till del. På grund av de brister som idag finns gällande styrning och kontroll av denna form av bistånd och de risker som är förenade med detta väljer vi att avveckla denna form av bistånd. Istället vill vi satsa extra resurser på insatser i det civila samhället och humanitära insatser i den utsträckning vi bedömer att pengarna kommer till bättre nytta.

Svenska organisationer i det civila samhället

För att nå ut till de mest utsatta människorna är svenska organisationer som verkar bland lokalbefolkningen ett bra verktyg. Svenska organisationer kan också bygga upp ett gott samarbete med lokala organisationer i mottagarlandet och därigenom få en lokal förankring i de biståndsprojekt som bedrivs. De svenska biståndsorganisationerna kan omfatta ett brett spektrum av insatser och stötta befolkningen att påverka regeringar mot korruption och föra in dem på vägen till en god samhällsutveckling. De kan även ha en god förankring med svenska folket genom att information om deras insatser finns lättillgänglig. På grund av det viktiga arbete som vi anser att de svenska organisationerna utför anser vi att regeringen bör kanalisera en större del av biståndet genom dessa än vad som idag är gällande.

Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd

I december 2012 beslutade regeringen att avveckla Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (Sadev). Detta var något vi från Sverigedemokraterna var starkt kritiska till. I januari 2013 startades en ny Expertgrupp för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd. Regeringen har i förra årets betänkande gällande bistånd utlovat att inget glapp avseende utvärderingsverksamhet skulle uppstå mellan nedläggningen av det gamla institutet och uppstarten av den nya expertgruppen. Nu har denna expertgrupp dock funnits i över ett halvår och den enda verksamhet som går att utläsa på Utrikesdepartementets hemsida är ett seminarium i maj. Vi i Sverigedemokraterna anser att detta inte lever upp till de löften som regeringen gett i samband med att Sadev lades ner. Inte en enda utvärdering av biståndet har gjorts sedan uppstarten. Vi vill därför uppmana regeringen att det snarast publiceras utvärderingar av biståndet samt att verksamheten i den nya expertgruppen tydligare ska göras tillgänglig för allmänheten.

Avräkningar för ministerlön

Det har kommit till kännedom att det gjorts avräkningar i biståndet för att finansiera biståndsministerns samt ministerns statssekreterares löner med biståndsmedel. Givetvis behöver vissa administrativa kostnader för bistånds-

Fel! Okänt namn på

verksamhet finansieras med biståndsmedel. Vi anser det dock orimligt att en politiskt tillsatt minister och dess sekreterare ska inneha lön som är finansierad med biståndsmedel. Vi anser att riksdagen bör tillkännage för regeringen att fatta ett principiellt beslut om att så inte ska ske igen.

Källförteckning

Birgegård Lars-Erik (2011) *Bistånd det omöjliga uppdraget? Reflektioner kring utveckling och bistånd.*

Global Appeal 2011–Populations of concern to UNHCR

Hydén Göran (2010) *Bistånd och utveckling, Afrika givarnas stora utmaning.* Liber: Malmö.

OpenAid i samarbete med Utrikesdepartementet och Sida (2012) www.openaid.se.

Riksdagens utredningstjänst (RUT) dnr 2012:1122.

Riksdagens utredningstjänst (RUT) dnr 2012:1124.

Riksrevisionens styrelses redogörelse om Sidas insatser för stöd till kapacitetsutveckling –2009/10:RRS12.

Sidas årsredovisning (2012).

WaterAid, Empowering women and girls 2012.

Världsbanken *Voices of the poor*; Studie bestående av tre böcker: *Can Anyone Hear Us?* (2000), *Crying Out for Change* (2000) och *From Many Lands* (2002).

Världsbanken (2008) World Development Report, Agriculture for development.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 1 oktober 2013

Jimmie Åkesson (SD)

Julia Kronlid (SD)

Johnny Skalin (SD)

Thoralf Alfsson (SD)

Josef Fransson (SD)

Carina Herrstedt (SD)

Richard Jomshof (SD)

Margareta Larsson (SD)

Per Ramhorn (SD)

Markus Wiechel (SD)

Jonas Åkerlund (SD)

Björn Söder (SD)

Kent Ekeroth (SD)

Stellan Bojerud (SD)

Anna Hagwall (SD)

Mikael Jansson (SD)

Mattias Karlsson (SD)

David Lång (SD)

Sven-Olof Sällström (SD)

Tony Wiklander (SD)